

◆ Izlasi tekstu!

Štruntiņš

Kopš tā brīža, kad uztaisīts jauns lietussargs, par tā labklājību rūpējas lietussargu gars Štruntiņš. Štruntiņš ir plāpīgs, bet labsirdīgs. Viņš uzklausa jaunos lietussargus un dod viņiem padomu no savas pieredzes, sastrādājoties ar cilvēku rokām. Viņam ir milzīga zila lietussarga cepure ar spilgtiem, baltiem punktiem un taisni mati – spieķi, ar kuriem viņš cepuri stutē uz galvas. Lietussargu gariņš vienmēr smaida – to viņam palīdz darīt vecmodīgais koka rokturis, kas izliekts smaidošas mutes formā. Rokturis liek Štruntiņam smaidīt arī tad, kad ir bēdīgi. Citiem lietussargiem šādi rodas pārlicība, ka Štruntiņš ir stiprāks par pārējiem un zina, kā ar likstām tikt galā un par tām tikai pasmaidīt.

Štruntiņš savu labā gariņa slavu iemantoja tikai pensijas gados, jo visu mūžu bijis vienkāršs fiziska darba strādnieks. Varētu pat teikt, ka viņš strādā ar rokām. Darbs ir smags. Lietussargam, piemēram, ir jāstājas pretī dabas likumiem un jāpārlicina iedomīgais lietus, ka ne visiem patīk tā uzstājīgais slapjums. Vējš ir resgalis un kauslis, un lietussargs pārtop par vairogu, lai atsistu brāzmainos un dažkārt spējos uzbrukumus. Ar krusu gan lietussargs dažbrīd aizmirst savus darba pienākumus, bet draudzīgi uzspēlē tenisu un atsit pasviestās sasalušā lietus bumbas no debesīm.

Darbs ir darbs. Lietussargs citus arī kādreiz aizvieto. Kad cilvēks nav nolīdzis lietpratēju saulesargu, lietussargs piestrādā par saules staru slāpētāju un svelmes dzesētāju. Bērniem lietussargs ir liellaiva, un tas, apgāzts ar kājām gaisā, peld pa ūdens virsu un pārvaidā lelles un spēlmašīnas. Visgrūtāk darba uzdevums paveicams, kad viss uzkrīt uz lietussarga galvas vienlaikus. Bieži apnicīgais lietus sacenšas ar kauslīgo vēju par to, kurš ietekmīgāks, – vienmuļa atkārtotā vai pēkšņs spēks. Daudzi lietussarga kolēģi šajā lietus un vēja sadursmē ir zaudējuši veselību un salauzti guļ atkritumu kastē.

Kā jau minēts, Štruntiņš ir plāpīgs, bet lādzīgs lietussargu gariņš. Viņš melš dažādus niekus un apspriež jaunākos notikumus laika apstākļos un politikā. To visu viņš stāsta cilvēku rokām, kas viņu stutē. Tur. Tikai nesen viņa tērzēšanu noklausījās pat cilvēks un viņam nepatika, ka lietussargs nerunā ar pašu cilvēku, bet viņa labo roku. Cilvēks kļuva nikns un aizdomīgs pret lietussargu, jo bija pārlicināts, ka lietussargs zina ko vairāk par cilvēku, jo saņem ziņas no augšas. Ar lietu.

Štruntiņš klusē un tikai smaida. Lai lietussargi nekad nebeigtu ticēt, ka arī viņiem ir savs labais gariņš, uz kuru paļauties.

(Pēc Jolantas Erlates.)

1. Izvēlies pareizo atbild un papildini teikumu!

1p.

Šis daiļdarbs ir _____

latviešu tautas pasaka

teika

stāsts

literārā pasaka

2. Literārā darba galvenais tēls ir _____.

1p.

3. Kāda, tavuprāt, ir šī literārā darba galvenā doma?

2p.

4. Aizpildi tabulu! Katrā ailē mini vismaz trīs apgalvojumus!

9p.

Štruntiņa īpašības	Štruntiņa pienākumi	Lietussarga pielietojums

5. Uzraksti apmēram 5 – 7 teikumos īsu literārā darba pārstāstu (anotāciju), kurā ieinteresē citus šo darbu izlasīt!

5p.

6. Izvēlies kādu citu sadzīvē lietojamu priekšmetu un aizpildi tabulu!

6p.

Priekšmeta nosaukums _____

Priekšmeta izskats	Priekšmeta īpašības	Priekšmeta pielietojums